

شرکت دانش بنیان پارس آذرخش

همراه نوآور شما در دنیای هوشمند

پارس آذرخش
PARS AZARKHSH

پارس آذرخش
PARS AZARAKHSH

تاسیس ۱۳۶۷

پارس آذرخش، پیشرو در ارائه نرم افزارهای کتابخانه‌ای

نام شرکت: پارس آذرخش
نوع شرکت: مسئولیت محدود

شماره ثبت: ۷۲۰۶۳
تاریخ ثبت: ۱۳۶۷/۰۸/۲۱
محل ثبت: تهران

نشانی:
تهران، خیابان شهیدبهبشتی، خیابان احمد قصیر (بخارست)،
نبش کوچه سوم، پلاک ۸، طبقه اول
تلفن: ۰۲۱ ۴۱۴۰۸
کد پستی: ۱۵۱۳۶۳۶۱۱۴
info@parslib.com

فهرست مطالب

- رویکرد پارس آذرخش / ۴
- پارس آذرخش در یک نگاه / ۶
- محصولات پارس آذرخش / ۷
- نرم افزار جامع یکپارچه کتابخانه، مرکز اسناد و آرشیو دیجیتال آذرسا / ۸
- قابلیت های کلی نرم افزار آذرسا / ۱۱
- زیرسیستم ها (ماژول ها) / ۱۳
- خدمات خاص ارائه شده به مراکز / ۱۴
- اتصال دانشگاه های علوم پزشکی به پنجره واحد خدمات سلامت و پنجره واحد خدمات دانشگاهی / ۱۵
- ایجاد سامانه جستجوی یکپارچه / ۱۶
- پیاده سازی وب سرویس دریافت منبع دیجیتال از سایر سامانه ها / ۱۸
- RFID / ۱۹
- استفاده از تکنولوژی RFID در کتابخانه ها / ۲۰
- اهمیت استفاده از سیستم RFID در کتابخانه ها / ۲۲

رویکرد پارس آذرخش

در حوزه اطلاعات و داده در دنیا، تغییرات بنیادینی در حال رخ دادن است. در این شرایط، کتابخانه‌ها، مراکز اطلاع‌رسانی، موزه‌ها و آرشیوهای موثر و مانا هستند که نخست بتوانند خود را با این تحولات منطبق نموده و از فرصت‌های آن بهره‌مند شوند و دوم این‌که به مخاطبین و تجربه‌های آنان، اهمیت بسیار دهند. این مراکز باید به سرعت خود را با نوآوری‌ها همسو کنند و ساخت تجربه‌ای خوشایند و جذاب برای مخاطبان شان را هدف اصلی فرایندهای شان قرار دهند.

و برای این همسویی بهره‌گیری از نرم‌افزارهایی که بتوانند بستری برای هم‌افزایی و مشارکت تمام ذینفعان را فراهم کنند ضروریست.

شرکت پارس آذرخش با تغییر ترکیب هیئت مدیره‌اش در سال ۱۴۰۱ و با توجه به تغییر اکوسیستم اجتماعی متأثر از انقلاب صنعتی چهارم و برای افزایش اثربخشی خود، برآن شد تا نگرش و عملکردش را تغییر داده و با شناسایی مجدد دارایی‌ها، ارزش‌ها و فلسفه وجودی‌اش، منطق کارش را برای هم‌نواسازی و خلق و تبادل ارزش‌ها با ذینفعان، به‌خصوص منابع و ذینفعان بیرونی خود، مبتنی بر تفکر پلتفرمی تغییر دهد، چرا که در رویکرد پلتفرمی، بستری ایجاد می‌شود که تولیدکنندگان به مصرف‌کنندگان وصل می‌شوند. یعنی هر دو طرف تولیدکننده و مصرف‌کننده، ذینفعان اصلی پلتفرم می‌شوند.

رویکرد پارس آذرخش

در این رویکرد، متخصصان علوم اطلاعات بر روی گنجی (منابع اطلاعاتی) قرار دارند که می‌توانند با کمک نرم‌افزارهای هوشمند که بر مبنای رویکرد پلتفرمی تولید شده‌اند، از این گنج، منابع را استخراج و پالایش کنند و محصولات متعددی را با کمک افراد متخصص، سازمان‌ها و نهادهای مختلف، تولید و توزیع کنند. منظور از این که رویکرد شرکت پارس آذرخش پلتفرمی شود، چیست؟ مطرح کردن این موضوع تنها یک طرفند بازاریابی نیست! پس چه چیزی تغییر خواهد کرد؟ در رویکرد پلتفرمی از همه‌ی ابزارها برای تعامل بیشتر میان گروه‌های گوناگون ذی‌نفعان در بستری مشترک و با حضور و همفکری افراد متخصص و گروه‌های مختلف موضوعی مرتبط، استفاده می‌شود.

سه معیار اصلی در این رویکرد عبارتند از :

۱. دسترسی به همه جا و همه چیز
۲. دانش رو به گسترش
۳. مشارکت سازنده

به دلیل گسترش حضور فضای سایبری در زندگی روزمره‌ی انسان‌ها و تاثیر زیادی که بر سبک زندگی افراد گذاشته است، تفکر پلتفرمی، راهی موثر برای حفظ اکوسیستم کتابخانه‌ها، آرشیوها و مراکز اطلاعاتی در جوامع فناورزده است. این پیش‌فرض که دنیا آن‌قدر در فضای مجازی فرو خواهد رفت که دیگر این مجموعه‌ها در شکل فیزیکی وجود نخواهند داشت، محدود ساختن این مراکز به حیطه‌ی کوچکی از خدمات‌شان است.

پارس آذرخش در یک نگاه

شرکت پارس آذرخش نیز درصدد است تا با تغییر رویکرد به سمت تفکر پلتفرمی، برای تقویت خدمات قبلی و ارائه امکانات جدید نرم‌افزاری متناسب با تغییرات و نیازهای اجتماعی برنامه‌ریزی و اقدام نماید و همچون سنوات گذشته در کنار مراکز اطلاعاتی و متخصصان این حوزه باشد.

شرکت پارس آذرخش در سال ۱۳۶۷ با هدف خدمت‌رسانی در حوزه‌ی کتابداری و اطلاع‌رسانی تاسیس گردید. این شرکت همواره با تمرکز بر طراحی سیستم‌های کاربردی مورد نیاز کتابخانه‌ها و مراکز اسنادی و آرشیوی، آن‌ها را به استفاده از فن‌آوری‌های جدیدتر، برای ساده‌تر کردن و سرعت بخشیدن به کارشان ترغیب کرده و تلاش نموده نوآوری، کیفیت و پشتیبانی را سرلوحه اقدامات و برنامه‌های خود قرار دهد.

پارس آذرخش تلاش می‌کند با تولید و ارائه نرم‌افزارهای پیشرفته و منطبق با آخرین دست‌آوردهای نوین تکنولوژیکی، ضمن تجهیز، تقویت و اتوماسیون کتابخانه‌ها و مراکز اطلاعاتی کشور، عاملی مهم، در گسترش فرهنگ و پژوهش در جامعه را فراهم آورد. عرضه‌ی محصول استاندارد اتوماسیون کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران با نام تجاری «رسا» و استقرار راهکار یکپارچه «آذرسا» در دانشگاه‌های بزرگ و معتبر کشور از جمله "تهران، امام صادق (ع)، شهید چمران، الزهرا، تبریز، شیراز، همدان، علامه طباطبایی و ...؛ دانشگاه‌های علوم پزشکی وابسته ب وزارت بهداشت از جمله ایران، تهران، شهید بهشتی، بو علی سینا، اصفهان، زاهدان و غیره؛ کتابخانه‌های تابعه وزارت جهاد کشاورزی و وزارت نیرو؛ صنایعی چون فولاد ایران، فولاد مبارکه؛ سازمان‌های متعددی مانند امور مالیاتی کشور، بازرسی کل کشور، فرهنگ و ارتباطات اسلامی، جامعه المصطفی، زندان‌ها، انتقال خون، محیط زیست، زمین شناسی؛ پژوهشگاه‌هایی از جمله سلول‌های بنیادی، هوا و فضا؛ کتابخانه‌های عمومی بزرگی همچون آستان قدس رضوی، کتابخانه ملک و ... که در مجموع بیش از ۲۵۰ مرکز مادر و بیش از ۱۵۰۰ واحد اقماری هستند، از مهم‌ترین دستاوردهای این شرکت است.

محصولات شرکت پارس آذرخش

A vertical decorative bar on the left side of the text, consisting of a dark blue section on the left and a light blue section on the right.

نرم افزار جامع یکپارچه کتابخانه، مرکز اسناد و آرشیو دیجیتال آذرسا - نسخه ۵

سیر تکاملی کتابخانه‌ها، دسترس پذیری اطلاعات و منابع اطلاعاتی را به‌طور چشمگیری تسهیل و تسریع نموده و استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات، امکان مدیریت بهینه آنها و اطلاع‌رسانی مناسب به روش‌های مختلف را فراهم ساخته است.

در راستای رشد کتابخانه‌های دیجیتالی، شرکت پارس آذرخش نیز ضمن بهره‌مندی از تجربیات متخصصان برجسته علم اطلاعات و دانش‌شناسی و علوم رایانه‌ای کشور و با نگرشی نوین در زمینه نرم‌افزارهای کتابخانه‌ای و اطلاع‌رسانی مبتنی بر استانداردهای بین‌المللی حوزه‌های کتابخانه و مراکز اسناد، نرم‌افزار آذرسا را به‌عنوان اولین نرم‌افزار جامع یکپارچه کتابخانه، مرکز اسناد و آرشیو دیجیتال در کشور، ارائه نموده تا در ذخیره‌سازی، سازماندهی و دستیابی منطقی به هر نوع اطلاعات دیجیتالی، تفسیر، توزیع و تضمین حفظ و نگهداری مجموعه‌ای از آثار دیجیتال در مدت زمان طولانی به خدمت آید و بتواند منابع اطلاعاتی دیجیتال شده را با سرعت بالا و صرفه اقتصادی در محیط وب برای کتابخانه‌ها، مراکز اطلاع‌رسانی و آرشیو اسناد دسترس‌پذیر سازد.

نرم افزار جامع یکپارچه

کتابخانه، مرکز اسناد و آرشیو دیجیتال آدرسا نسخه ۵

نرم افزار آدرسا، با توجه به رویکردهای اطلاع رسانی و پژوهشی، در سطح کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع رسانی متعددی مورد بهره‌برداری قرار گرفت و رشد صعودی جامعه استفاده‌کنندگان آن، حرکت در مسیر تکامل و جامعیت نرم افزار با رویکردهای نوین این حوزه را به یک ضرورت اجتناب ناپذیر تبدیل کرد و سبب شد تا نسخه ۵ آدرسا، با هدف تسهیل روند کاری کتابخانه‌ها و مراکز اسناد و تطبیق نرم افزار با آخرین دستاوردهای نوین تکنولوژی، در راستای خدمت رسانی هر چه بیشتر با امکانات متعدد، در سال ۱۳۹۸ به جامعه کتابداری و اطلاع رسانی عرضه شود.

این محصول با بیش از ۹ سال سابقه، یکی از برترین و معتبرترین راهکارهای ارائه شده در زمینه سیستم‌های کتابخانه‌ای دیجیتال، الکترونیک و هوشمند به شمار می‌آید و از اولین نسخه آن که به‌طور رسمی در سال ۱۳۹۱ ارائه شد تا نسخه جاری، دو اصل سادگی، کاربری و کارایی بیشتر، همواره مورد توجه ویژه قرار گرفته و کتابخانه‌ها، مراکز اطلاع رسانی، سازمان‌ها و نهادهای متوسط و بزرگ، از این نرم افزار به‌عنوان یک راهکار جامع و یکپارچه به‌صورت متمرکز یا نیمه متمرکز بهره‌مند شده‌اند.

نسخه ۵ راهکار آدرسا، موفق به اخذ گواهی افتا شده و می‌تواند به‌طور کامل امنیت فضای تبادل اطلاعات مشتریان خود را تأمین کند. شایان ذکر است این محصول تنها نرم افزار حوزه کتابخانه و آرشیوی دارای مجوز افتا است و یکی از معدود نرم افزارهای کاربردی و سیستمی در ایران است که توانسته مراحل مختلف تست امنیتی را با موفقیت پشت سر بگذارد.

قابلیت‌های کلی نرم‌افزار آذرسا

- مدیریت متمرکز اطلاعات کتاب‌شناختی منابع و مواد کتابخانه‌ای؛
- سرویس‌های دو سوپه مانند نظرسنجی، دریافت پیشنهاد و ارائه نقطه نظرات؛
- آگاهی‌رسانی جاری و اطلاع‌رسانی گزینشی (SDI) با استفاده از سرویس‌های تازه‌ها، پست الکترونیک؛
- زمانبندی عملیات گروهی در سیستم مانند تصحیح گروهی اطلاعات و بازسازی ایندکس؛
- قابلیت برقراری ارتباط با Active Directory؛
- ذخیره‌سازی انواع مستندها به خط و زبان‌های مختلف و بر اساس استاندارد مارک ایران در پایگاه‌های مستند؛
- پشتیبانی از اصطلاح‌نامه‌های چندزبانه و مدیریت آنها؛
- مدیریت روابط و ارجاعات در پایگاه مستندات و اصطلاح‌نامه؛
- پشتیبانی از قالب‌ها و فرمت‌های استاندارد Dublin Core، XML، UNIMARC، MODS؛
- تعریف قالب‌های خروجی در سه شکل نمایش برچسبی، تگ و جداول و براساس خصوصیات هر یک از بانک‌ها به خط و زبان‌های مختلف؛
- جستجو در پایگاه‌های نا همگن با استفاده از پروتکل Z3950؛
- استخراج خودکار مشخصات ظاهری منابع دیداری و شنیداری؛
- مدیریت کاربران و اعمال امنیت براساس نقش و گروه‌های کاربری؛
- افزودن گروهی منابع دیجیتال؛
- تنظیم مشخصات و ویژگی‌های هر یک از منابع دیجیتالی

- طراحی انواع وب‌سرویس‌ها جهت ارائه و دریافت اطلاعات (میان کنش پذیری)؛
- پیاده‌سازی نسخه مازولار نرم‌افزار آذرسا؛
- تحلیل، طراحی و توسعه سیستم مبتن بر متدولوژی RUP؛
- طراحی و پیاده‌سازی تحت پلتفرم و معماری J2EE؛
- طراحی صفحات کاربری نرم‌افزار آذرسا به صورت واکنش‌گرا (Responsive Design)؛
- راهنمای کامل بخش‌های راهبری و کاربری؛
- مدیریت همزمان چندین مرکز، کتابخانه و مخزن نگهداری منابع در قالب یک سیستم یکپارچه؛
- ایجاد ارتباط بین رکوردهای مختلف (ارتباط بین مقالات یک مجله، با منبع صوتی آن)؛
- ویرایش اطلاعات فیله‌ها با استفاده از ابزار جایگزین؛
- پشتیبانی از زبان‌های بین‌المللی (UNICODE)؛
- پویایی در طراحی فیله‌های اطلاعاتی، کاربرگه‌های ورود اطلاعات، فرمت‌های نمایش اطلاعات مبتنی بر استاندارد مارک ایران (UNIMARC)؛
- نشانه‌گذاری رکوردها بر اساس استاندارد ISBD؛
- طراحی گزارشات به صورت پویا با استفاده از Report Generator؛
- مدیریت اطلاعات مربوط به انواع منابع کتابخانه‌ای و آرشیوی شامل کتاب، مقاله، پایان نامه، طرح‌های پژوهشی و ...؛
- تبادل دوسویه اطلاعات با تمامی کتابخانه‌ها با اتکا به استانداردهای بین‌المللی؛

قابلیت‌های کلی نرم‌افزار آدرسا

- مانند فرمت‌های قابل قبول، حداکثر سایز و غیره؛
- امکان تگ‌گذاری روی فایل‌های صوتی، ویدئویی و متن (محدود نمودن سطح دسترسی کاربران)؛
- نمایه‌گذاری فایل‌های صوتی، ویدئویی، تصویری و متنی و امکان جستجو براساس کلیدواژه‌های اختصاص یافته؛
- امکان ایجاد خودکار نسخه نمایش از نسخه آرشیوی؛
- امنیت و ارائه منابع دیجیتال براساس سطوح دسترسی کاربران در حد فیلدهای ورود اطلاعات؛
- حفاظت از منابع دیجیتال با استفاده از مکانیزم‌های **Watermark** و **Streaming**؛
- کتابخانه شخصی با امکان گروه‌بندی، یادداشت، برچسب‌گذاری و جستجو؛
- مدیریت و بازیابی ایندکس در پایگاه‌های یونی مارک؛
- به‌روزرسانی ایندکس‌های جستجو به‌صورت برخط (**Online indexing**) در موتور جستجو؛
- جستجوی فازی (**Fuzzy search**)؛
- جستجوی یکپارچه در اطلاعات کتاب‌شناختی، درون متنی و فهرست منابع دیجیتالی؛
- جستجوی تمام متن به‌صورت کلی یا در محدوده مشخص از متن؛
- جستجوی تمام متن با/بدون در نظر گرفتن کاراکترهای ویژه در زبان‌های مختلف مانند اعراب در زبان عربی؛
- ارائه اطلاعات به موتورهای جستجو مانند **Google** و **Google Scholar**؛
- افزایش ضریب دقت و سرعت بازیابی در جستجوهای ترکیبی؛
- مشاهده تاریخچه جستجو و امکان پالایش، ترکیب و یا بازیابی جستجوهای قبلی؛
- رتبه‌بندی (**Ranking**) نتایج جستجو براساس رتبه‌های ثابت و پویا؛
- اعمال سطوح دسترسی کاربران در زمان جستجو؛
- گالری‌های عکس، فیلم و صوت با امکان مدیریت آنها؛
- تعیین محدودیت نمایش صفحات فایل‌های متنی به ازای هر نوع منبع؛
- امکان امانت‌دهی گروهی مدارک؛
- ثبت اطلاعات اعضا شامل حقوقی و حقیقی و تعیین مشخصات هر یک؛
- ثبت ساعت، دقیقه و ثانیه ارسال درخواست‌های امانت، رزرو و تمدید؛
- تعریف نوع امانت شامل امانت عادی، دائم و کوتاه مدت؛
- امکان ارائه پیام‌های خودکار (پایان اعتبار عضویت، اتمام مدت امانت، بازگشت مدرک، دیرکرد و ... به پست الکترونیک یا تلفن همراه عضو)؛
- فعالیت مستقل هر یک از مراکز در فرایندهای عضوگیری و امانت؛
- هوشمندسازی کتابخانه با استفاده از تکنولوژی **RFID**؛
- پرسش‌های رایج (**FAQ**)؛
- ارائه تازه‌های کتابخانه در قالب **RSS**؛

زیرسیستم‌ها (ماژول‌ها)

در راستای پیاده‌سازی راهکارهای استاندارد و خدمات ویژه برای مشتریان، نسخه ماژولار نرم‌افزار آدرسا (نسخه ۵) طراحی و تولید شد. از مزایای نسخه مذکور قابلیت شخصی‌سازی و در نتیجه آن، اقتصادی شدن محصول متناسب با نیازها و شرایط هر مرکز است.

ماژول‌های آدرسا عبارتند از:

- مدیریت کاربرگه
- مستندسازی
- جستجوی تمام متن
- مخزن
- گروه‌های کاربری
- پیامک و پست الکترونیک
- سرویس دهنده Z۳۹,۵۰
- استریمینگ
- سرویس احراز هویت خارجی
- درختواره
- RFID
- گزارش‌های پویا
- پورتال
- گردش کار (کار تابل)
- بانک جانبی
- فروش منابع دیجیتال

خدمات خاص ارائه شده به مراکز

اتصال به سامانه گلستان و ایجاد پروفایل از طریق وب سرویس گلستان

ایجاد ارتباط خودکار نرم افزار آذرسا با سیستم گلستان به منظور کسب اطلاعات پایه دانشجویان دانشگاه (ورود دانشجویان)، به صورت زیر پیاده سازی می شود

استفاده از اکتیو دایرکتوری یا هر سامانه احراز هویت قابل استفاده در دانشگاه و اعلام فیلد مشترک و یونیک (مانند شماره دانشجویی یا کدملی) بین این سامانه و سیستم گلستان

اگر کاربر در سامانه آذرسا موجود نباشد: پس از ورود نام کاربری و کلمه عبور در صفحه لاگین آذرسا، درخواستی برای سامانه احراز هویت دانشگاه ارسال و پس از تایید احراز هویت، اطلاعات فیلد مشخص شده (مانند شماره دانشجویی یا کدملی) دریافت می گردد و در مرحله بعد اطلاعات دانشجو از وب سرویس گلستان دریافت و کاربر در سامانه ایجاد و اجازه لاگین به کاربر مذکور داده می شود.

اگر کاربر در سامانه آذرسا موجود باشد: در صفحه لاگین سامانه آذرسا، پس از ورود نام کاربری و کلمه عبور، سیستم آذرسا اطلاعات کاربر را با اطلاعات سامانه احراز هویت تطبیق داده و در صورت صحت نام کاربری و کلمه عبور، دسترسی های تعریف شده برای کاربر از بانک اطلاعاتی سامانه آذرسا فراخوانی و اجازه لاگین صادر می شود.

برای کاربران فعال سامانه آذرسا که دارای نام کاربری هستند نیز لیست تمامی کاربران در قالب فایل اکسل به دانشگاه ارسال و پس از تکمیل فایل با فیلد متناظر برای آنها، همسان سازی بانک اطلاعاتی آذرسا منطبق بر فیلد متناظر، توسط همکاران پشتیبانی فنی انجام می شود.

اتصال دانشگاه های علوم پزشکی به پنجره واحد خدمات سلامت و پنجره واحد خدمات دانشگاهی

به طور کلی مکانیزم احراز هویت از طریق پنجره واحد وزارت بهداشت، با شرایط زیر توسط شرکت پارس آذرخش انجام می شود:

● فعال / غیرفعال بودن امکان ورود از طریق پنجره واحد وزارت بهداشت، به صورت فایل تنظیماتی، به نرم افزار راهکار آدرسا اضافه می شود.
در صفحه لاگین آدرسا، لینکی تحت عنوان "ورود از پنجره واحد وزارت بهداشت" اضافه می شود.

● ورود از طریق "پنجره واحد وزارت بهداشت"، تنها برای کاربرانی که کد ملی در آدرسا ثبت شده باشد، امکان پذیر است. در ضمن در حال حاضر فیلد کد ملی در سامانه آدرسا، یکتا شده و در صورت وجود دیتاهای تکراری در این حوزه، ویرایش اطلاعات به عهده ی مرکز ذیربط خواهد بود.

● در صورتی که کاربر از درگاه استفاده نکند، می تواند از طریق صفحه لاگین نرم افزار راهکار آدرسا، با نام کاربری و رمز عبور خود، وارد سامانه شود.

شایان ذکر با توجه به قوانین و دستورالعمل های مختلف برای ایجاد عضو و اعمال محدودیت های متفاوت جهت استفاده از منابع کتابخانه ها، پس از پیاده سازی فاز اول، در صورت درخواست هر کتابخانه، جلسه ای جهت مشخص شدن نحوه همسان سازی اطلاعات کاربران با پنجره واحد وزارت بهداشت، با حضور کارشناسان مربوطه برگزار شده و پس از استخراج نیازمندی ها و تحلیل اولیه، عملیات همسان سازی نیز انجام خواهد شد.

لذا در فاز نخست، احراز هویت از طریق پنجره واحد وزارت بهداشت، همسان سازی اطلاعات کاربران با درگاه را شامل نمی شود، به عبارت دیگر:

۱- در صورتی که اطلاعات کاربر پنجره واحد وزارت بهداشت، در سامانه آدرسا وجود نداشته باشد، به سامانه اضافه نمی شود.

۲- مکانیزم احراز هویت شامل ایجاد پروفایل امانت نمی شود.

۳- مکانیزم احراز هویت شامل ویرایش اطلاعات کاربر نمی شود.

ایجاد سامانه جستجوی یکپارچه

سامانه جستجوی یکپارچه با هدف سهولت دسترسی جامعه اطلاعات اعم از پژوهشگران، اعضای هیات علمی، کارکنان، دانشجویان و ... به منابع و اسناد کتابخانه‌ها و مراکز مطالعاتی و تحقیقاتی مورد نیاز ایجاد می‌شود تا پاسخی به نیاز روزافزون آنها باشد. این سامانه کمک می‌کند تا راه‌های کوتاه‌تر و هماهنگ‌تری برای دستیابی به اطلاعات ایجاد شود. این سامانه، افراد و سازمان‌ها را با یکدیگر متصل کرده و جریان کارآمدتری از اطلاعات، ارتباط بیشتری بین افراد و دانش بیشتری را فراهم می‌کند.

معماری در نظر گرفته شده برای پیاده‌سازی سامانه جستجوی یکپارچه، مبتنی بر استفاده از پروتکل OAI-PMH در بستر اینترنت است. یک سرور مرکزی جهت جمع‌آوری و نگهداری اطلاعات تمام منابع و موجودی آنها در نظر گرفته می‌شود که از طریق پروتکل مذکور اطلاعات کتابخانه‌های زیر مجموعه را بصورت شبانه جمع‌آوری و تغییرات لازم جهت اضافه، ویرایش و یا حذف هر منبع در سرور مرکزی را انجام خواهد داد. و مستقل از سایر کتابخانه‌ها امکان بازیابی اطلاعات را خواهد داشت.

- استفاده از استاندارد ISO ۲۷۰۹ جهت ذخیره‌سازی اطلاعات
- استفاده از Apache Lucene و نیز امکانات sql server برای جستجو
- استفاده از Lucene جهت Full-text indexing
- پشتیبانی از UNIMARC
- جستجوی پیشرفته
- امکان دسته‌بندی مراکز
- امکان فیلتر براساس کتابخانه، نوع ماده (کتاب، نشریه، مقاله و ...)، دارای منبع دیجیتال یا موجودی و ...
- نمایش خلاصه‌ای از اطلاعات کتابشناختی رکوردها
- امکان اتصال به رکورد اصلی در نرم‌افزار آدرس
- امکان تعریف جستجو با استفاده از عملگرهای بولین

ارتقاء پایگاه داده از اوراکل ۱۱g به اوراکل ۱۹c

یکی از محبوب ترین سیستم‌های پایگاه داده در دنیا اوراکل است که مورد اعتماد بسیاری از کمپانی‌های بزرگ می‌باشد. اوراکل با نسخه‌های مختلفی که منتشر نموده، قابلیت‌های خلاقانه‌ای در زمینه‌های مختلف از جمله مدیریت، کارایی، امنیت و توسعه فراهم نموده است. لذا شرکت پارس آذرخش نیز با توجه به پیشرفت تکنولوژی زیرساخت، امکان استفاده از آخرین نسخه اوراکل را در راهکار آذرسا فراهم نمود. از دلایل ارتقاء اوراکل به نسخه ۱۹c می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- سیستم عامل‌های جدید فقط از پایگاه داده جدیدتر پشتیبانی می‌کنند و برخی از نسخه‌های قدیمی Oracle در سیستم عامل‌های جدید، پشتیبانی نمی‌شوند.
- در هر نوع فناوری، آخرین نسخه همیشه از ایمن ترین نسخه برخوردار است. این به این دلیل است که توسعه دهندگان مسائل امنیتی گذشته را با نسخه‌های قبلی خود ارزیابی می‌کنند، و در جدیدترین نسخه این مشکلات را برطرف کرده و آن را به مراتب برای کاربران امن تر نموده‌اند.

پیاده‌سازی وب‌سرویس دریافت منبع دیجیتال از سایر سامانه‌ها

این سرویس جهت دریافت منابع دیجیتال مربوط به هر رکورد کتابشناختی است. لازم به ذکر است که این سرویس فقط وظیفه آپلود منابع را دارد و ایجاد رکورد کتابشناختی متعلق به سرویس دیگری است. به منظور استفاده از این وب‌سرویس ابتدا رکورد کتابشناختی ایجاد شده و سپس شماره شناسایی رکورد از سرویس دیگر دریافت و به سرویس مذکور ارسال می‌شود.

با توجه به اجرایی شدن ثبت پایان‌نامه در دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی، پورتال کتابخانه دیجیتال پارس آدرخش، برای آسان‌سازی این فرایند، ماژول آپلود پایان‌نامه را در اختیار کاربران خود قرار داده است. استفاده از این امکان، موجب وحدت رویه و کاهش روند زمانی گردش پایان‌نامه‌ها در دانشکده‌های مختلف می‌شود.

پورتال کتابخانه دیجیتال، امکان ارسال مدارک توسط کاربران و انجام پرونده‌های مختلف تایید را دارا می‌باشد. بر اساس این گردش کار، کاربران می‌توانند پایان‌نامه خود را برای کتابخانه ارسال و پس از و بررسی تایید، در اختیار دانشگاه قرار دهند.

- انتخاب بانک اختصاصی جهت بارگذاری پایان‌نامه‌های دریافتی
- امکان تعریف کاربرگه ویژه برای آپلود پایان‌نامه
- امکان تعیین کاربرگه مورد نظر به منظور انتقال به بانک اصلی
- امکان انتقال تکی یا گروهی پایان‌نامه‌های تایید شده به بانک اصلی
- امنیت و کنترل سطوح دسترسی به اطلاعات و محتوای پایان‌نامه‌ها
- کنترل سطح دسترسی اعضاء جهت آپلود پایان‌نامه
- مشاهده وضعیت پایان‌نامه ارسال شده توسط کاربر و کارمند (منتظر تایید، در حال بررسی، تایید شده، رد شده، حذف شده و ثبت شده)

RFID

تعریف RFID :

امروزه یکی از جدیدترین مباحث مورد توجه دانشمندان جهت شناسایی افراد یا کالاها، استفاده از سیستم شناسایی از طریق امواج رادیویی (RFID) است. کاربرد آ.راف.آی.دی در کتابخانه، از مدت‌ها پیش در دنیا متداول بوده و کتابخانه‌های بسیاری از آن در افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌های خود و نیز افزایش سطح رضایت اعضا بهره‌برده‌اند.

مخفف عبارت (Radio Frequency Identification) به معنی شناسایی از طریق امواج رادیویی یا شناسایی با کمک فرکانس رادیویی می‌باشد. به مجموعه‌ای از فناوری‌ها که در آن برای شناسایی خودکار کالاها، حیوانات، افراد و اشیاء از امواج رادیویی استفاده می‌شود، (RFID) می‌گویند. بطور کلی RFID یا سیستم شناسایی با استفاده از فرکانس رادیویی، سامانه‌ی شناسایی بی‌سیم است که قادر به تبادل داده‌ها بوسیله برقراری اطلاعات بین یک تگ (Tag) که به یک کالا، شیء یا ... متصل شده است و یک دستگاه خواننده (Reader) می‌باشد.

استفاده از تکنولوژی RFID در کتابخانه‌ها:

از جمله کاربردهای جالب فناوری RFID به کارگیری وسیع آن در کتابخانه‌های بزرگ است. هم‌اکنون از فناوری RFID، در بسیاری از کتابخانه‌های معتبر دنیا مانند کتابخانه ریورینا در استرالیا و یا کتابخانه عمومی مونیخ از این فناوری بهره می‌برند. در ایران نیز کتابخانه‌هایی مانند فرهنگستان هنر، کتابخانه عمومی ارغوان (۱۳۸۸) و شهید چمران تهران (۱۳۸۹) در پیاده‌سازی این فناوری پیشتاز می‌باشند.

تجهیزات مورد نیاز جهت پیاده‌سازی فناوری RFID :

یک سیستم RFID به طور کلی از چهار عنصر به شرح زیر تشکیل شده است :

- برچسب‌های RFID(Tag)
- کد خوان یا قرائتگرهای RFID(Reader)
- آنتن و مشخصات امواج رادیویی
- شبکه کامپیوتری جهت برقراری ارتباط با گیرنده‌ها

اهمیت استفاده از سیستم RFID در کتابخانه‌ها:

- جلوگیری از سرقت کتاب‌های موجود
- اجرای سیستم خودکار بازگشت، امانت و خروج کتاب‌ها از کتابخانه
- پیگیری و کنترل چیدمان صحیح کتاب‌ها در قفسه‌های مربوط به خودشان
- کنترل کتاب‌های امانت داده شده
- کنترل مجاز بودن خروج کتب یا اسناد مرجع

برخی از مزایای عمده هوشمندسازی کتابخانه به روش RFID در مقایسه با سیستم‌های بارکدی عبارتند از:

- بی‌نیازی برچسب RFID به قرار گرفتن در معرض دید مستقیم کدخوان (امتیازی عمده در مقایسه با بارکد)، بدین معنی که RFID اطلاعات را از طریق امواج رادیویی می‌خواند و نیازی به برقراری دید مستقیم میان تگ و قرائتگر وجود ندارد در صورتی که بارکدها به صورت نوری خوانده می‌شوند و برای خواندن اطلاعات باید قرائتگر و بارکد در دید مستقیم یکدیگر باشند.

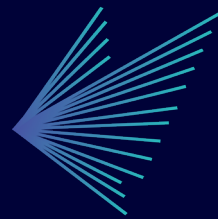
- برچسب RFID توانایی خوانده شدن و نوشته شدن مجدد را دارد در صورتی که بارکدها فقط خواندنی می‌باشند (امکان اصلاح بارکد و وجود ندارد و برای اصلاح آن باید کل برچسب را تعویض کرد)

- امکان بروزرسانی برچسب‌ها بدون دخالت دست؛
- کاهش زمان لازم برای انجام فرآیند امانت گرفتن، تمدید و برگشت اسناد؛
- خواندن برچسب از فاصله بسیار دورتری نسبت به بارکد؛
- نداشتن استهلاک و فرسودگی به علت عدم نیاز به تماس؛

- توانایی عبور سیگنال از میان مواد غیر فلزی، هوای بارانی و مه آلود، محیط کثیف و سطوح رنگ شده؛
- توانایی قرائت هزاران برچسب در ثانیه توسط دستگاه کد خوان؛
- سهولت در فرآیند کنترل موجودی در مخزن (قفسه خوانی) و یافتن اسناد گمشده؛ تحقیقی در آمریکا نشان داده است که استفاده از قرائتگرهای RFID، در کاهش آسیب‌های سر و گردن کتابداران در حین کتابگردانی، موثر بوده است؛
- محاسبه سریعتر تعداد کتاب‌های موجود در کتابخانه بدون نیاز به نیروی انسانی؛
- از میان رفتن صف‌های انتظار در میزهای امانت؛
- ارتقاء کمی و کیفی سرویس‌دهی کتابخانه؛
- بالا رفتن میزان رضایت مراجعین (اعضاء)؛
- کارایی بالا در حفاظت منابع و کاهش سرقت؛
- تحول کیفی کارمندان و ارتقای شغل آنها به جایگاه مدیریت و راهنمایی اعضاء؛
- عدم گم شدن کتاب‌ها یا اسنادی که در کتابخانه به علت اشتباه کارکنان در جاگذاری صحیح کتاب‌ها به وجود می‌آمد.

شرکت پارس آذرخش با تکیه بر تجربیات و نیروی متخصص خود آمادگی دارد تا ضمن ارائه راهکارهای مبتنی بر RFID سیستم امانت، عودت، تمدید، سیاه برداری، قفسه خوانی و کنترل و جابجایی کتب موجود را مکانیزه نماید.

استفاده از تجهیزات کارآمد و به روز با آخرین تکنولوژی و بهره‌گیری از نیروی متخصص و ارائه راهکار منحصر بفرد و متناسب با مساحت کتابخانه، تعداد کتاب و تعداد اعضای کتابخانه و همچنین پیش بینی توسعه و گسترش کتابخانه از مولفه‌های اصلی خواهد بود.

پارس آذرکخس
PARS AZARAKHSH

پارس آذرکخس، پیشرو در ارائه نرم افزارهای کتابخانه ای